

se exekuce na základě cizozemských rozsudků a usnesení, která spor vyřizují, a to i pro útraty řízení. Povolil-li tedy rekursní soud exekuci pro útraty řízení ve prospěch pruského justičního fisku, neodporuje to zřejmě zmíněné vyhlášce.

Čís. 11685

I když se dlužník v dluhopise zavázal, že zapraví (nahradí) věřiteli náklady kvitance tak, by věřitel neutrpěl pražádnou újmu, jest věřitel povinen podepsati kvitanci, již si dlužník zhotovil sám nebo dal jinde zhotoviti na své útraty, třebas podle jednacího řádu věřitele (záložny) příslušelo vyhotovení kvitancí pro věřitele jejímu právnímu zástupci.

(Rozh. ze dne 20. května 1932, Rv II 199/31.)

V dlužním úpisu zavázali se dlužníci zaplatiti věřiteli (záložně) náklady kvitance. Dlužníci, zaplativše dluh, dali si vyhotoviti kvitanci sami a domáhali se na záložně, by kvitanci podepsala. Záložna odmítla podepsati kvitanci, trvajíc na tom, by dlužníci dříve u ní zažádali o vyhotovení kvitance a zaplatili výlohy kvitance u Dr. R-a, načež jim bude kvitance doručena. Žalobou, o níž tu jde, domáhali se žalobci na žalované záložně, by byla uznána povinnou podepsati kvitanci danou jí žalobci. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Podle § 1426 obč. zák. jest věřitel povinen nésti výlohy kvitance, nebylo-li mezi stranami ujednáno jinak. Tak tomu je i v souzeném případě, ani se žalobci v dlužním úpise zavázali mimo jiné zaplatiti žalované i výlohy kvitance. Je-li věřitel podle zákona povinen nésti náklady kvitance, jest jeho právem, by si kvitanci sám vyhotovil aneb ji sám podle vlastní volby dal vyhotoviti, a nemůže býti na něm žádáno, by podepsal kvitanci, již mu předložil dlužník. Na tomto právu věřitelovu nemění nic okolnost, že dlužník převzal zvláštní úmluvou zaplacení těchto výloh, t. j. výloh kvitance. I v tomto případě má věřitel právo, by si kvitanci sám vyhotovil aneb vyhotovením pověřil zástupce podle vlastní volby, a jest dlužník povinen nahraditi výlohy kvitance věřiteli, jak se k tomu v dluhopisu zavázal. Odvolací soud uznal podle žaloby. Důvody: Podle § 1426 obč. zák. jest věřitel povinen vydati plátcí na požádání kvitanci, t. j. písemné potvrzení o tom, že závazek byl splněn. Útraty kvitance (kolek a pod.) nese, není-li jinak sjednáno, věřitel (§ 1426 druhý odstavec obč. zák.). Prvý soud z dlužního úpisu zjistil, že se v souzeném případě žalobci zavázali mimo jiné zaplatiti i výlohy kvitance. Dlužník má tedy v souzeném případě právo požadovati na věřiteli kvitanci a jest povinen zaplatiti její náklady. Věřitel jest podle § 1426 obč. zák. povinen postarati se sám o vyhotovení kvitance a žádati pak od dlužníka zaplacení útrat s vyhotovením spojených, když se k tomu dlužník zavázal. Pakliže však dlužník sám si dá kvitanci vyhotoviti na svůj náklad a tato kvitance formou i obsahem jest bezvadná, zbavuje tím věřitele povinnosti, uložené mu v § 1426 obč. zák., by totiž věřitel sám kvitanci sepsal nebo sepsati dal, a proto může dlužník podle téhož zákonného ustanovení žádati, by věřitel předloženou kvitanci podepsal. V § 1426 obč. zák. jest stanoven pravidelný

postup, jak se provádí kvitování splněných závazků, a nelze ani z tohoto ustanovení, ani z dlužního úpisu nebo dokonce z jednacního řádu žalobkyně vyvozovati, že si dlužník nesmí sám kvitanci sepsati nebo na svůj náklad opatřiti tam, kde chce, a že věřitel jest oprávněn odepřít podpis předložené kvitance jen proto, že ji sám nesepsal neb na útraty dlužníkovy sepsati nedal. Bylo by také proti obchodní poctivosti a slušnosti, kdyby dlužník, splniv svůj závazek a předloživ kvitanci, kterou si dal zhotoviti, věřiteli k podpisu, byl věžitelem odmítnut jen proto, že kvitance byla sepsána jinou osobou. Podle názoru žalované záložny nesměl by dlužník předložiti věřiteli ani kvitanci, správnou formou i obsahem, kterou by si sám sepsal, by si ušetřil výlohy spojené se sepsáním kvitance. V souzeném případě dlužník, který si dal kvitanci sepsati jinde na vlastní útraty, byl by tedy nucen platiti náklady podruhé. Ježto žalovaná proti formě a obsahu předložené kvitance vůbec nic nenamítala, trvající jen na tom, že jen ona byla oprávněna kvitanci sepsati a podepsati, bylo oprávněnému odvolání vyhověno a uznáno, jak uvedeno.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Po právní stránce (§ 503 č. 4 cřs.) posoudil odvolací soud případ správně a odkazuje se na jeho důvody. Podle § 1426 obč. zák. jest dlužník, zaplativ dluh, oprávněn žádati od věřitele výmaznou kvitanci, jejíž útraty, není-li jinak ujednáno, nese věřitel. V souzeném případě se však zavázali žalobci v dluhopisu ze dne 14. ledna 1925, že zapraví (nahradí) záložně náklady kvitance tak, by záložna neutrpěla pražádnou újmu. Podle jednacního řádu záložny přísluší vyhotovování kvitancí pro záložnu výhradně dru R-ovi, který jest za správné provedení všech věcí jemu svěřených záložně osobně zodpověden. Z toho plyne, že se úmluvou v dlužním listu žalobci zavázali záložně nahraditi náklady kvitance, ovšem vzniknou-li záložně náklady jejím vyhotovením. Sepíše-li si však strana kvitanci sama, nebo dá-li si ji sepsati svým právním zástupcem, nevzniknou záložně žádné náklady a nemůže od dlužníka náhradu nákladů požadovati. Dá-li záložna sama kvitanci zhotoviti, smí ji dáti podle jednacního řádu zhotoviti jen svému zástupci Dr. R-ovi, z toho však neplyne, že by si nesměl dlužník dluh zaplativší kvitanci sám zhotoviti, nebo zhotoviti dáti jinde na své útraty. Takovým omezujícím způsobem nelze vykládati ani ustanovení jednacního řádu, ani obsah dlužního úpisu. Vždyť jde jen o to, by záložně nevznikly zhotovením kvitance útraty, a tomuto požadavku v dlužním úpise jest dosti učiněno, když si náklady kvitance nese strana sama, ana si kvitanci sama zhotoví neb na svůj náklad sama zhotoviti dá. Zda vyhotovení kvitance jest správné, musí si záložna přezkoumati, ta povinnost ji však stihá i tehdy, zhotoví-li kvitanci její advokát, a proto nestihne žádné další břímě záložnu, přezkoumá-li kvitanci zhotovenou straně jiným advokátem. Rozhodnutí vídeňského nejvyššího soudu č. 9208 Gl. U. má jiný podklad, než tuto, a rozhodnutí čís. 844 sb. n. s., byť i zdánlivě hájilo opačný názor, stanoví hlavně, že věřitel není povinen nahraditi útraty kvitance, kterou si dal dlužník sám zhotoviti svým právním zástupcem. Žalobci

však nežádají na záložně, by jim útraty kvitance nahradila, nýbrž žádají jen podpis kvitance, kterou si dali zhotoviti svým zástupcem, jejíž správnost žalovaná strana ani nepopírá. Nárok na její podpis přiznává jim předpis § 1426 obč. zák., stanově, že věřitel jest povinen kvitanci vystaviti, totiž vyhotoviti a podepsati. Když však kvitance již je vyhotovena a jest správná, jest věřitel, a tudíž i záložna, povinen ji podepsati.

Čís. 11686.

Uplatňovala-li touž žalobou jednak nemanželská matka na otci náhradu výloh slehnutí a náhradu výživného, jí za minulou dobu zaplaceného, jednak nemanželské dítě uznání otcovství a placení výživného, jest nemanželskou matku slyšeti jako stranu o otázkách, zda žalovaný jest otcem dítěte.

(Rozh. ze dne 20. května 1931, Rv II 340/31.)

V téže žalobě domáhaly se na témž žalovaném jednak nemanželská matka náhrady výloh slehnutí a náhrady výživného, jí za minulou dobu zaplaceného, jednak nemanželské dítě uznání otcovství a placení výživného. Žaloba byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Dovolání uplatňuje jen dovolací důvod podle § 503 čís. 2 c. ř. s. a spatřuje vadu tu především v tom, že matka dítěte Růžena G-ová nebyla v otázce, zda žalovaný jest otcem dítěte, nezletilé Anny Terezie G-ové a zda je povinen platiti výživné, vůbec slyšena jako svědkyně, nýbrž že byla slyšena jen jako strana, ač prý měla jako strana býti slyšena jen v otázce výloh porodu. Leč výtka je bezdůvodna. Uplatňovaly-li touž žalobou jednak nemanželská matka na žalovaném náhradu výloh slehnutí a náhradu výživného, jí za minulou dobu zaplaceného, a nemanželské dítě uznání otcovství a plnění výživného, bylo právním předpokladem nároku obou žalobkyň zjištění nemanželského otcovství žalovaného k žalujícímu dítěti a byl proto dotyčný návrh žalobní oběma žalobkyním společný a byly obě ohledně něho k žalovanému stranami rozepře. Byla-li proto nemanželská matka vyslýchána v otázce otcovství jako strana byla tak vyslýchána právem. Důsledkem toho je výtka neúplnosti řízení neodůvodněna.

Čís. 11687.

Směnečný zákon ze dne 13. prosince 1927, čís. 1 sb. z. a n. na rok 1928.

Zmocnění k vyplnění směnky (uvedením směnečníka v adrese) jest spatřovati v tom, že ten, kdo ji nevyplněnou podepsal, odevzdal ji věřiteli, ač-li nebyla prokázána dohoda o opaku.